

1. NAVN PÅ STOFF/BLANDING OG SELSKAP/FORETAK

1.1 Produktbetegnelse

Handelsnavn	LIMBORTTAGARE
Artikkel-no	1800

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruksområder som frarådes

Artikkeltype	Rengjøringsmiddel.
---------------------	--------------------

1.3 Nærmere opplysninger om leverandør av sikkerhetsdatablad

SDB utarbeidet av	Intersolia Sweden AB
Leverandør	RG-Service AS

Gateadresse Doveresvingen 1 D
1184 Oslo
Norge

Telefon +47 952 120 70

Kontaktperson (er) Rune Godeng

E-post rune@rg-service.no

Fabrikant	Trion Tensid AB
------------------	-----------------

Gateadresse Svederusgatan 1-3
SE-754 50 Uppsala

Telefon +46 18 15 61 90

Faks +46 18 69 66 27

E-post	info@trion.se
---------------	---------------

1.4 Telefonnummer for nødssituasjoner

Nødtelefonnummer	112
Tilgjengelig utenfor kontortid	Ja

Andre

Annen produktinformasjon	Trion Tensid AB Kontaktperson: William Stomilovic E-post: william.stomilovic@trion.se RG-Service AS Kontaktperson: Rune Godeng +47 952 120 70
---------------------------------	--

2. FARLIGE EGENSKAPER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EØF og 1999/45/EF

Fareklasse	N - Farlig for miljøet Xn - Helseskadelig
Risikosetninger	R10, R37, R51/53, R65, R66, R67
Beskrivelse	Helseskadelig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding, hudkontakt og svelging. Inneholder komponent/komponenter som er skadelige for vannlevende organismer.

2.2 Merking**Merking i henhold til 67/548/EØF og 1999/45/EF**

Faresymboler	N Farlig for miljøet Xn Helseskadelig
Sikkerhetssetninger	S 2 - Oppbevares utilgjengelig for barn. S23 - Unngå innånding av gass/røyk/damp/spray S24 - Unngå hudkontakt. S29 - Må ikke tømmes i kloakkavløp. S38 - Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern. S57 - Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås. S62 - Ved svelging må ikke brekning fremkalles: Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje. S 7/9 - Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares på et godt ventilert sted.

2.3 Andre farer

Ikke aktuelt

3. SAMMENSETTING/INFORMASJON OM BESTANDDELER**3.2 Blandinger**

Kjemisk navn	CAS Nr. EU Nr. REACH Nei	Konsentrasjon	Klassifisering	R-setning H-setning
Etanol	64-17-5 200-578-6 01-2119457610-43-xxxx	30 - 60%	F Flam. Liq. 2	R11 H225
Hydrocarbons, C9, aromatisk	- 918-668-5 01-2119455851-35	30 - 60%	N, Xi, Xn Flam. Liq. 3, Asp. Tox. 1, Aquatic Chronic 2, STOT SE 3	R10, R37, R51/53, R65, R66, R67 H226, H304, H335, H336, H411
2-Propanol	67-63-0 200-661-7 01-2119457558-25-xxxx	1 - 20%	F, Xi Flam. Liq. 2, STOT SE 3, Eye Irrit. 2	R11, R36, R67 H225, H319, H336

Øvrig informasjon stoff For den fulle teksten til R setningene nevnt i denne Seksjonen, se Seksjon 16.

4. TILTAK VED FØRSTEHJELP

4.1 Beskrivelse av tiltak ved førstehjelp

Innånding	Frisk luft og hvile. Ved ubehag, oppsøk lege og ta med sikkerhetsdatabladet.
Hudkontakt	Vask huden med såpe og vann. Ta av forurensede klær og sko og fortsett å skylle.
Øyekontakt	Skyll med lunkent vann. Ta ut eventuelle kontaktlinser. Hold øyelokkene godt fra hverandre. Ta kontakt med en lege hvis irritasjon vedvarer.
Svelging	Gi omgående et par glass melk eller vann dersom den skadde er ved fullstendig bevissthet. IKKE FREMKALL BREKNINGER! Dersom brekninger oppstår, holdes hodet lavt slik at mageinnholdet ikke kommer ned i lungene. Kontakt lege omgående.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Innånding	Innånding av høye konsentrasjoner kan gi: Svie, Hoste, Hodepine, Kvalme, Svimmelhet og tretthet.
Hudkontakt	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Øyekontakt	Kan gi forbigående plager som svie, smerter og rødme.
Svelging	Risiko for kjemisk lungebetennelse (pneumoni) ved innånding og svelging. Svelging kan gi: Diare, kvalme, brekninger og pustevansker.

4.3 Anvisning av umiddelbar medisinsk behandling og eventuell nødvendig spesialbehandling

Ikke aktuelt

5. BRANNBEKJEMPELSESTILTAK

5.1 Slokkemidler

Egnede brannsløkkingsmidler	Alkohol-resistent skum, Karbondioksyd (CO ₂), Tørt kjemikalium eller Sand. Brannsløkkingsmetoder: Avkjøl med spredt vannstråle. Dekk til med tørr sand.
Uegnende media	Unngå sterk vannstråle rett mot brannen. Risiko for spredning av brannen.

5.2 Spesielle farer som stoffet eller blandingen kan medføre

Ikke aktuelt

5.3 Råd til brannbekjempelsespersonale

Spesielt verneutstyr for brannpersonell	I tilfelle av brann: bruk trykkluftmaske. Bruk hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
--	--

Andre

Beholder i nærheten av brann bør omgående flyttes eller kjøles ned med vann.

6. TILTAK VED UTSLIPPEDE UTSLIPP

6.1 Personlige vernetiltak, verneutstyr og tiltak ved nødssituasjoner

Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Ventiler godt. Benytt personlig verneutstyr som angitt i seksjon 8. Unngå innånding av damp samt kontakt med hud og øyne.

6.2 Miljøverntiltak**Miljømessige forsiktighetsregler**

Forsøk å begrense spillet til et lite område. Hindre utslipp til vassdrag, avløpsvann eller mark. Samle opp i egnet beholder som er godkjent for formålet. Dem opp og samle opp. Ved større utslipp, kontakt berørte myndigheter.

6.3 Metoder og materiale for isolering og sanering**Metoder og materiale for forurensning og opprensning**

Absorberes med inert materiale (vermikulitt, tørr sand eller jord) og samles opp. Kontakt nødetatene ved større spill.

6.4 Henvisning til andre avsnitt**Referanse til andre seksjoner**

For personlig verneutstyr, se avsnitt 8, og for avfall, se avsnitt 13.

7. HÅNDTERING OG LAGRING**7.1 Forholdsregler for sikker håndtering****Forebyggende tiltak for håndtering**

Benyttes kun med tilstrekkelig ventilasjon.
Treff tiltak for å unngå spill.
Bruk egnet verneutstyr for å hindre hud- og øyekontakt.
Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.

Generell hygiene

Vaks hender før du spiser, drikker eller røyker. Sørg for god industrihygiene.

7.2 Sikre oppbevaringsforhold, inklusive ved eventuell uforenlighet**Forholdene for sikker oppbevaring, inkludert enhver ukompatibilitet**

Hold beholderne tett lukket på et kjølig og godt ventilert sted. Oppbevares i originalemballasje for å unngå kontaminering. Produktet kan angripe visse plaster, gummi, malte og lakkerte flater.

7.3 Spesifikk sluttbruk**Spesifikk sluttbruk (s)**

Dette produktet bør kun brukes til de formål som beskrives under punkt 1.2

8. EKSPONERINGSBEGRENSNING / PERSONVERN**8.1 Kontrollparametere****Nasjonal yrkeshygienisk eksponeringsgrense**

Ingredient	CAS-nr.	EU Nr.	Eksponeringsgrense mg/m3-ppm		Kortsiktig eksponeringsgrense mg/m3-ppm		Merknad	Kilde	År
Etanol	64-17-5	200-578-6	950	500	-	-	-	Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære	-
2-Propanol	67-63-0	200-661-7	245	100	-	-	-	Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære	-

8.2 Eksponeringsbegrensning

Vernebriller / ansiktsskjerm	Bruk vernebriller ved risiko for øyekontakt.
Vernehansker	Vernehansker bør brukes ved gjentatt eller langvarig hudkontakt. Ved håndtering av kjemikalier må det kun brukes kjemikaliebeskyttelseshansker med CE-merke. Hanskene skal være tilsvarende standard EN 374. Bruk vernehansker av: Nitrilgummi, naturgummi eller butylgummi.
Andre hudbeskyttelse	Bruk hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt. Fjern og vask forurenset tøy før gjenbruk.
Åndedrettsvern	Bruk åndedrettsvern med filter A (brun) ved utilstrekkelig ventilasjon.

9. FYSIKALSKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke aktuelt
Damptetthet	Ikke aktuelt
Damptrykk	Ikke aktuelt
Dekomponeringstemperatur	Ikke aktuelt
Eksplorative egenskaper	Ikke aktuelt
Flammepunktet	~30,00 ° C
Fordampingshastighet	Ikke aktuelt
Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke aktuelt
Form	væske
Lukt	Lukt av organiske løsningsmidler og alkohol.
Lukt treshold	Ikke aktuelt
Løselighet	Kan blandes med: Organiske løsningsmidler
Løselighet i vann	Produktet har begrenset løselighet i vann.
Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt
pH i løsning	~7
pH verdi	Ikke aktuelt
Relativ tetthet	Ikke aktuelt
Selvantennningstemperatur	Ikke aktuelt
Smeltepunkt / frysepunkt	Ikke aktuelt
Startkokepunkt og kokepunktsoner	Ikke aktuelt
Tetthet	850 kg/m3
Utseende, farge	fargeløs

Utseende, fysisk tilstand	Ikke aktuelt
Viskositet	Ikke aktuelt
Øvre / nedre brennbarhet eller eksplosive grenser	Ikke aktuelt

9.2 Annen informasjon

Ikke aktuelt

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Ikke aktuelt

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabil under normale forhold vedrørende bruk og lagring.

10.3 Risken for farlige reaksjoner

Ikke aktuelt

10.4 Forhold som må unngås

Forhold som skal unngås	Holdes adskilt fra antennelseskilder.
--------------------------------	---------------------------------------

10.5 Uforenlige materialer

Ikke aktuelt

10.6 Farlige oppløsningsprodukter

Farlige nedbrytingsprodukter	Ufullstendig forbrenning/termisk nedbryting genererer Røyk, Karbondioksyd (CO2) og farlige gasser, blant annet karbonmonoksid. Kan ha bedøvende effekt.
-------------------------------------	---

11. TOKSIKOLOGISK INFORMASJON

11.1 Informasjon om de toksikologiske virkningene

Akutt giftighet	Innånding av høye konsentrasjoner kan gi: Hodepine, Kvalme, brekninger, Svie, Hoste, Svimmelhet og tretthet. Svelging kan gi: Kvalme, brekninger, Diare og pustevansker. Risiko for kjemisk lungebetennelse (pneumoni) ved innånding og svelging.
Hud korrosjon / irritasjon	
Alvorlig øyeskade / irritasjon	Kan gi forbigående plager som svie, smerter og rødme.
Irritasjon	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Etsende effekter	Ikke aktuelt
Sensibilisering	

Mutagenisitet	Ikke aktuelt
Cancerogenisitet	Ikke aktuelt
Gjentatt dose toksisitet	Ikke aktuelt
Reproduksjonstoksisitet	Ikke aktuelt
LD50 Oral	Hydrocarbons, C9, aromatisk (rotte): 3592 mg/kg. Etanol (rotte): 7060 mg/kg. 2-Propanol (rotte): 4710 mg/kg.
LD50 Dermal	Hydrocarbons, C9, aromatisk (kanin): > 3160 mg/kg. Etanol (kanin): >20 000 mg/kg. 2-Propanol (kanin): 12 800 mg/kg.
LC50 Innånding	Hydrocarbons, C9, aromatisk (rotte): (4h) > 6193 mg/l. Etanol (rotte): (4h) 124,7 mg/l. 2-Propanol (rotte): (4h) 72,6 mg/l.

12. ØKOLOGISK INFORMASJON

12.1 Toksisitet

Aquatic	Inneholder komponent/komponenter som er skadelige for vannlevende organismer.
Akutt toksisitet for fisk	Etanol (LC50): (96h) 13 500 mg/l (Art. :Primephales promelas). 2-Propanol (LC50): (96h) 4200 mg/l (Art. : Rasbora heteromorpha).
Akutt toksisitet for alger	Etanol (IC50): (72h) >10,9 mg/l (Art. : Skeletonema costatum).
Akutt toksisitet for krepsdyr	Hydrocarbons, C9, aromatisk (EC50): (48h) 3,2 mg/l (Art. : Daphnia magna). Etanol (EC50): (48h) 5400 mg/l (Art. : Daphnia magna). 2-Propanol (EC50): (48h) 13 299 mg/l (Art. : Daphnia magna).

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Delvis biologisk nedbrytbar.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial	Inneholder komponent/komponenter som kan bioakkumuleres.
----------------------------------	--

12.4 Mobilitet i jord

Ikke aktuelt

12.5 Resultat av PBT- og vPvB-vurderingen

Ikke aktuelt

12.6 Andre skadelige

Ikke aktuelt

Andre

Vurderingen er basert på de enkelte komponentenes egenskaper.

13. AVFALLSHÅNDTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Fjerning	Beholder med restinnhold utgjør farlig avfall. Deponeres eller destrueres i henhold til myndigheters anbefalinger og gjeldende lovgivning. Lokale bestemmelser og EU-bestemmelser skal følges ved avfallshåndtering. Foretaket er tilknyttet REPA.
Emballasje	Ikke forsøk å fylle på eller rengjøre forpakningen. Tomme forpakninger skal håndteres på en miljøriktig måte i henhold til gjeldende lover og bestemmelser.

Andre

Avfallshåndtering	Klassifiseres som farlig avfall i henhold til SFS 2001:1063 Avfallsförordningen. H 3-B Brannfarlig: Avfallet inneholder et stoff eller preparat i flytende form med et flammepunkt på 21-55 grader Celsius. H 5 Helseskadelig: Avfallet inneholder et stoff eller preparat som ved innånding, svelging eller opptak gjennom huden kan medføre begrensede helseskader. H 14 Økotoksisk: Avfallet utgjør - umiddelbart eller på sikt - en risiko for én eller flere miljøsektorer.
Avfallskode (EWC)	20 01 13* Løsningsmiddel.
Annen avfallsinformasjon	Avfallskoden (EWC) er en anbefaling. Ved avvikende håndtering er sluttbrukeren selv ansvarlig for en passende EWC-kode.

14. TRANSPORTINFORMASJON

14.1 FN-nummer

UN-nummer	3295
------------------	------

14.2 Offisiell transportbetegnelse

Navn	HYDROKARBONER, FLYTENDE, N.O.S. (ALKYL C3 BENZENES, CYMENES)
IMDG Proper Shipping Name	HYDROKARBONER, FLYTENDE, N.O.S.

14.3 Fareklasse for transport

Etikett	3
ADR / RID klasse	3
ADR / RID Klassifikasjonskode	F1
ADR / RID Farenummer	30
IMDG klasse	3
IMDG Marine Pollutant	Ja
IMDG EmS	F-E S-D
IATA-klasse	3

14.4 Forpakningsgruppe

Emballasjegruppe	III
-------------------------	-----

14.5 Miljøfarer

Miljøfarlig Stoff / Vannforurensende Stoff

14.6 Spesielle forholdsregler

Spesielle forholdsregler for brukeren

Tunnelrestriksjonskode: (D/E)

14.7 Bulktransport i samsvar med vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke aktuelt

Andre

Farlig gods

Ingen

15. RELEVANTE FORSKRIFTER

15.1 Forskrifter / lovgivning om stoffet eller blandingen hva gjelder helse, miljø og sikkerhet

EU-regler

Europaparlamentets og rådets forordning (EU) nr. 1272/2008, CLP.

Nasjonale forskrifter

Produktet er klassifisert og merket i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC
Veiledning om Administrative normer for fourensning i arbeidesatmosfære, Arbeidstilsynet
Veiledning, best.nr. 361
Avfallsförordningen SFS 2001:1063.
MSBFS 2011:1 forskrifter om transport av farlig gods på vei og i terreng (ADR-S)

15.2 Kjemikaliesikkerhetsvurdering

Ikke aktuelt

16. ANNEN INFORMASJON

Endringer til forrige versjon

Endringer er gjort i følgende seksjoner Endringer er gjort i følgende seksjoner 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15.

Referanser til viktige litteratur og datakilder

Kemikalieinspektionens forskrifter (KIFS 2005:7) om klassifisering og merking av kjemiske produkter. Europaparlamentet og Rådet forordning (EF) nr. 1272/2008.
Veiledning om Administrative normer for fourensning i arbeidesatmosfære, Arbeidstilsynet
Veiledning, best.nr. 361
Avfallsförordningen SFS 2001:1063.
MSBFS 2011:1 forskrifter om transport av farlig gods på vei og i terreng (ADR-S)
C&L Inventory database
Informasjon også hentet fra sikkerhetsdatablad for stoff som inngår.

Phrase mening

F - Meget brannfarlig
N - Farlig for miljøet
Xi - Irriterende
Xn - Helseskadelig
Aquatic Chronic 2 - Farlig for vannmiljøet - Kronisk fare kategori 2
Asp. Tox. 1 - Aspirasjonsfare, fare kategori 1
Eye Irrit. 2 - Øyeirritasjon, farekategori 2
Flam. Liq. 2 - Brannfarlige væsker, farekategori 2
Flam. Liq. 3 - Brannfarlige væsker, farekategori 3

STOT SE 3 - Spesifikke Target organ toksisitet - Single eksponering, farekategori 3 - irritasjon av luftveiene
R10 - Brannfarlig.
R11 - Meget brannfarlig.
R36 - Irriterer øynene.
R37 - Irriterer luftveiene.
R51/53 - Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
R65 - Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging.
R66 - Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
R67 - Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
H225 - Meget brannfarlig væske og damp.
H226 - Brannfarlig væske og damp.
H304 - Kan være dødelig ved svelging og går luftveiene.
H319 - Forårsaker alvorlig øyeirritasjon.
H335 - kan forårsake luftveisirritasjon.
H336 - Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H411 - Giftig for vannlevende organismer med langtidsvirkning.